

жилъ на Господа. Обращението на блаженный Августина има значение не само по себе си, като едно отъ най-поучителнитѣ събития за чловѣчески животъ; нъ и по отношение къмъ неговето послѣдующе служение. Той съ най-жива энергия въстаналъ противъ това, на което самъ нѣкога служилъ живящи далечъ отъ Бога. Въ знаменитото си съчинение: „За градътъ Божий“ (de civitate Dei) той доказва несъстоятелността на язичеството и неизмѣрното прѣдъ него прѣвъсходство на Християнството. Той се бори съ манихеитѣ и опровергава тѣхнитѣ заблуждения. Нъ особенно блаж. Августинъ е извѣстенъ съ своята енергическа борба съ Пелагианската ересь. Пелагий, родомъ Британецъ, като не приемалъ иночеството, ввелъ строгъ аскетически животъ и, като падналъ въ духовна гордостъ, захваналъ да отрича първородниятъ грѣхъ и необходимостта на кръщението, и умаливалъ значението на благодатъта Божия въ дѣлото на спасението, като прѣписалъ всичката заслуга за добродѣтелниятъ животъ на собственитѣ чловѣчески сили. Въ по-нататъшното свое развитие пелагианството отричало нуждата за въ искуплението и самото искупление. Като изпиталъ по-тѣжкий опитъ немощта на волята въ борба съ страститѣ и като видѣлъ самъ на себѣ си спасителната помощ Божия, Августинъ съ всичка сила опровергалъ лъжливото учение на гордийтъ Британецъ и разяснилъ въ своитѣ съчинения, какво голѣмо значение има Божественната благодатъ за добри дѣла и достигане блаженството. Впослѣдствие учението на блаж. Августина получило на западъ едностранно развитие и повело къмъ противоположна крайностъ — къмъ отричане значението на добритѣ дѣла по дѣлото на спасението (въ лютеранското и особенно реформатското вѣроисповѣдания.)

§. 45.

Святий Иоаннъ Дамаскинъ.

И подиръ IV вѣкъ се явявали забѣлжителни проповѣдници на истината и борци за правата вѣра: на западъ Св. папа Левъ I, Св. папа Григорий Великий или Двоесловъ († 604 г.), на истокъ Св. Кирилъ Александрийски († 444